

14 juni 2017

TCO

Yttrande över Ett arbetsliv i förändring - hur påverkas ansvaret för arbetsmiljön? (SOU 2017:24)

Lärarförbundet har fått möjlighet att yttra sig till TCO angående betänkande SOU 2017:24 av Ett arbetsliv i förändring – hur påverkas ansvaret för arbetsmiljön?

Sammanfattning av Lärarförbundets synpunkter

De regionala skyddsombuden är en mycket viktig funktion för att få samverka mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbetsmiljöfrågor att fungera. De fungerar dels som en stödfunktion till de arbetsplatser där det finns ett lokalt skyddsombud, del som "ställföreträdare" där inget skyddsombud finns. De är även en viktig pusselbit för att kollektivavtal upprätthålls både när det gäller information till arbetstagare om rättigheter/skyldigheter men även som ett stöd för arbetsgivaren i arbetsmiljöfrågor.

Lärarförbundet välkomnar därmed den lagändring som föreslås i 6 kap. 2 § så att regionala skyddsombud får utses även för ett arbetsställe där arbetstagarorganisationen saknar medlemmar men är eller brukar vara bunden av kollektivavtal.

Utredningen i korthet

Utredningen behandlar nya företeelser på arbetsmarknaden såsom egenanställning, it-baserat mobilt arbete, arbete vid digitala plattformar och utmaningar som detta medför dels för arbetsmiljöansvaret gällande den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, dels otydligheten i arbetsmiljöansvaret.

En genomlysning av arbetstagarbegreppet, såsom det tolkas idag, samt beställar- och rådighetsansvar i vid mening utifrån dessa nya arbetsformer görs.

Samtidigt med dessa frågor belyses även frågan om det nya arbetslivet medför behov av förändring i skyddsombudets uppdrag gällande tillträdesrätt och befogenheter.

"Flexibla lösningar på arbetsmarknaden, en ökad rörlighet över nationsgränser och minskade antal fackligt anslutna arbetstagare kan leda till att samverka mellan arbetsgivare och arbetstagare inte fungerar som det är tänkt i AML. På vissa arbetsställen utses inte lokala skyddsombud och det finns inte alltid regionala skyddsombud. Konsekvensen är att det finns arbetsställen som saknar skyddsombud. Skyddsombudens verksamhet anses avgörande för att det systematiska arbetsmiljöarbetet på landets arbetsplatser ska fungera".

Mot den bakgrunden skulle utredningen ta ställning till om regionala skyddsombud ska utses även för arbetsställen där medlemskravet inte uppfylls.

14 juni 2017

Utredningen jämför även regionala skyddsombudsverksamhet i de nordiska länderna och finner att endast Norge har en liknande organisation som Sverige även om anställningen och finansieringen för dessa skyddsombud är annorlunda.

Lärarförbundets synpunkter

Utifrån de nya typer av anställning som den senaste tiden har dykt upp på arbetsmarknaden är Lärarförbundet enigt med utredaren om att den som anses kunna påverka arbetsmiljön utifrån ett icke traditionellt arbetsgivar-arbetstagarförhållande rimligtvis ska ha arbetsmiljöansvaret.

Här anser Lärarförbundet att det är viktigt att inga grupper av anställda, oavsett hur arbetet organiseras eller utförs, ska hållas utanför arbetsmiljölagstiftningen. Skyddet måste följa arbetsmarknadens förändrade sätt att organisera och utföra arbete.

Det bör också tilläggas att den som ansvarar för tillsyn och den som beslutar om medel/bidrag till en verksamhet ska kunna anses ha rådighet i arbetsmiljöansende. Ett tydligt exempel på detta kan vara skolpeng och kommuners ansvar för godkännande och tillsyn av fristående förskolor/skolor.

Vad gäller den för Lärarförbundet viktigaste delen i utredningen, regionala skyddsombudens tillträde till arbetsplatsen, så ser Lärarförbundet positivt på förslaget om utökat tillträde för regionalt skyddsombud, dvs att regionalt skyddsombud ska få utses och verka på ett arbetsställe om arbetstagarorganisationen har minst en medlem på arbetsstället, eller om arbetstagarorganisationen är eller brukar vara bunden av kollektivavtal i förhållande till arbetsgivaren. Här ser Lärarförbundet att denna ändring är av yttersta vikt då den föränderliga arbetsmarknad och den förflyttning våra medlemmar gör inom densamma medför att idag kan vi vara utan medlemmar på en arbetsplats medan det imorgon kan finnas flera stycken.

Lärarförbundet

Mathias Åström
Förhandlingschef

Cyrene Martinsson Waern
Ombudsman/Senior officer